

**Програмні засоби для людей з порушеннями зору:
аналіз досліджень у наукометричній базі даних Scopus**

Пірогов Владислав Миколайович

студент фізико-математичного факультету

Криворізький державний педагогічний університет, Кривий Ріг

Мінтій Ірина Сергіївна

кандидат педагогічних наук, доцент

старший науковий співробітник відділу відкритих освітньо-наукових

інформаційних систем

Інститут цифровізації освіти НАПН України, Київ

У статті здійснено аналіз досліджень у наукометричній базі даних Scopus за ключовими словами "color blindness", "software", "information technology". Більша частина робіт з даної проблематики належить до медичної галузі і лише 13 джерел стосуються програмного забезпечення чи інформаційних технологій. Це актуалізує і доводить необхідність досліджень щодо розробки програмного забезпечення для людей з порушеннями кольоросприйняття.

Software tools for people with visual disabilities: analysis of research in the scientometric database Scopus. The article analyzes the research in the Scopus scientometric database using the keywords "color blindness", "software", and "information technology". Most of the works on this issue are related to the medical field, and only 13 sources relate to software or information technology. This actualizes and proves the need for research on software development for people with color blindness.

Актуальність теми. Серед найпоширеніших проблем доступності програмних засобів можна виокремити необхідність врахування особливостей роботи людей з порушеннями зору, зокрема, і з порушеннями кольоросприйняття (дальтонізмом), адже на даний момент у світі зареєстровано понад 300 мільйонів людей з дальтонізмом.

У проєкті типового положення про сайт закладу освіти [1] визначено, що «дизайн сайту формується в рамках наявних можливостей і повинен відповідати цілям, завданням, структурі та змісту офіційного сайту та критеріям технологічності, функціональності та оригінальності. Доступ до інформації для осіб з порушеннями зору може забезпечуватися в різних формах та з урахуванням можливостей закладу освіти» [1].

Отже, актуальність дослідження зумовлена необхідністю дотримання принципів інклюзії – забезпеченням потреб людей з порушенням кольоросприйняття у процесі розробки цифрових ресурсів.

Метою дослідження є аналіз досліджень з розробки програмних засобів для людей з порушеннями зору у наукометричній базі даних Scopus.

Методи дослідження: *теоретичні* – аналіз джерел з проблеми дослідження.

Результати. Дослідження на тему порушення кольоросприйняття є актуальним напрямом, перші з таких робіт датовано ще 19 століттям, а загальна кількість публікацій на задану тематику у наукометричній базі даних (НБД) Scopus – близько 2 тисяч (рис. 1), майже половина з яких – з медичної галузі (рис. 1) із надзвичайно широким діапазоном результатів досліджень.

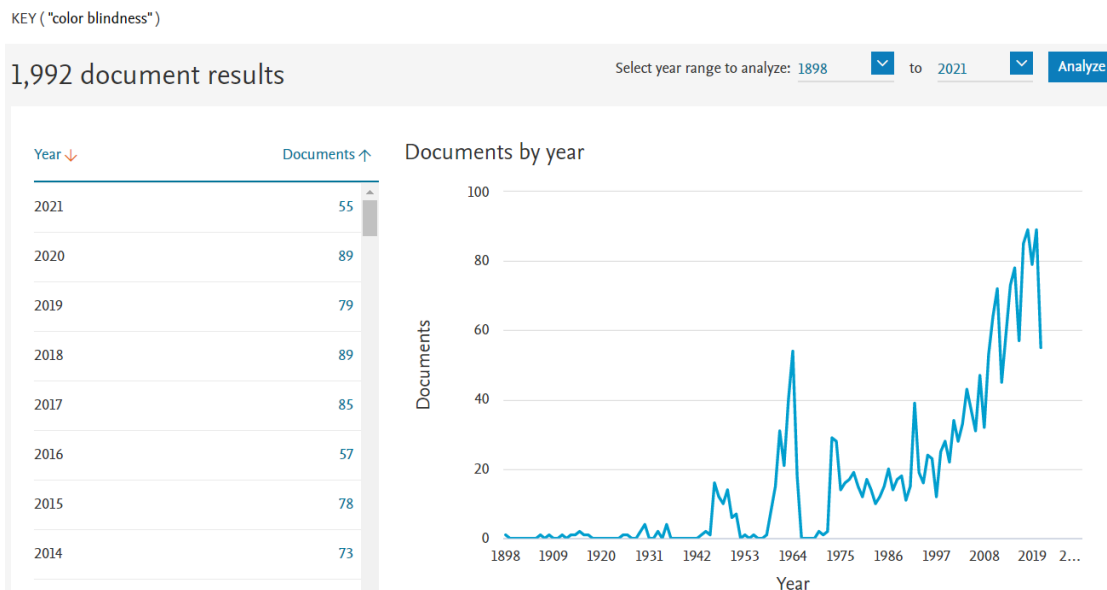

Рис. 1. Результат пошуку у наукометричній базі даних Scopus за запитом keywords="color blindness"

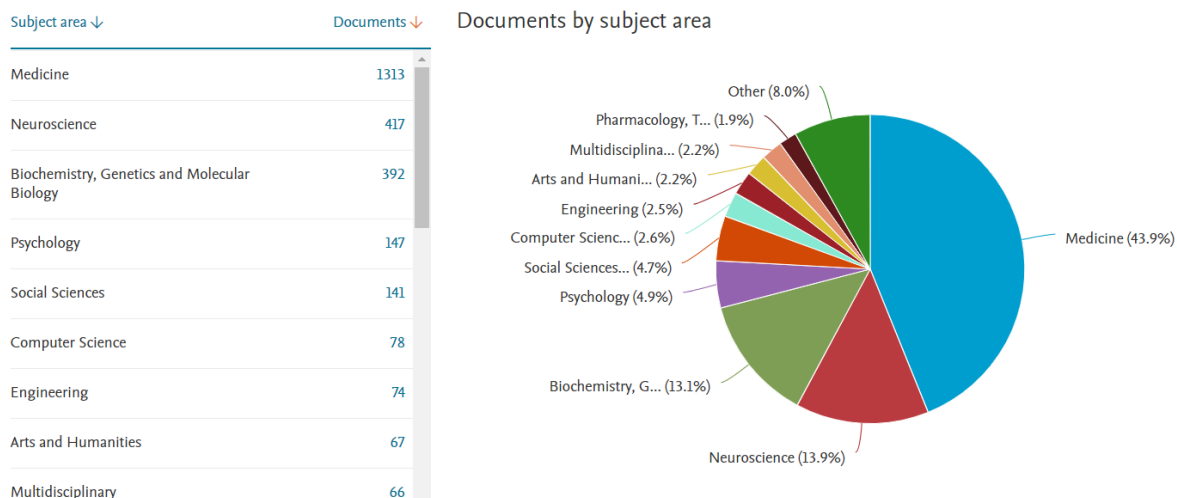

Рис. 2. Розподіл знайдених робіт за предметними галузями
keywords="color blindness"

Уточнивши початковий запит з метою пошуку у НБД Scopus досліджень, що пов'язані саме з програмним забезпеченням та порушеннями кольоросприйняття (пошуковий запит keywords="color blindness" and "software" (рис. 3), отримано значно меншу кількість досліджень – 11, що датовані, починаючи з 2007 року. Отож, це показує, що цей напрям є достатньо новим. Цілком закономірно, що більшість досліджень належать до галузі computer science (рис. 4).

(KEY ("color blindness") AND KEY (software))

Рис. 3. Результат пошуку у наукометричній базі даних Scopus
за запитом keywords="color blindness" and software

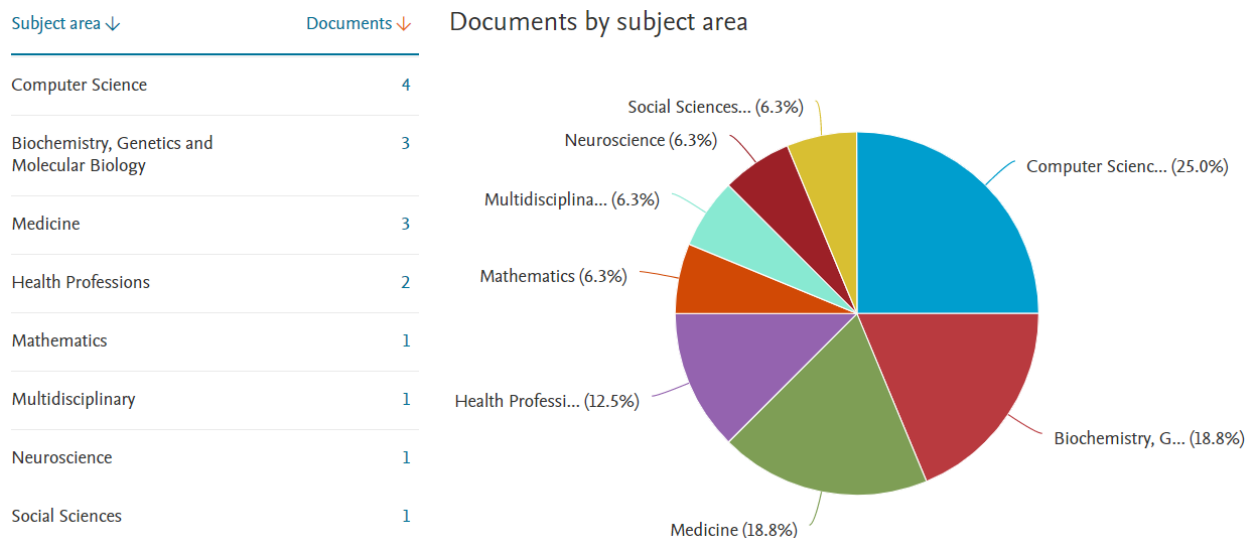

Рис. 4. Розподіл знайдених робіт за предметними галузями
keywords="color blindness" and "software"

За запитом keywords="color blindness" and "information technology" отримано лише 2 результати, отож цей напрям ще є практично нерозробленим і вимагає більш глибокого дослідження.

Висновки. Аналіз публікацій, що стосуються питання порушення кольоросприйняття надав можливість сформулювати такі висновки:

- переважна більшість робіт з даного питання належать до медичної галузі;
- лише невелика частина (11 і 2) пов'язані з програмним забезпеченням та інформаційними технологіями.

Що доводить затребуваність робіт у даному напрямі.

Список використаних джерел

1. Проект типового положення про сайт закладу освіти. URL : <https://www.pedrada.com.ua/article/2505-osnovn-ponyattya-polojennya-pro-sayt-zakladu-osvti>